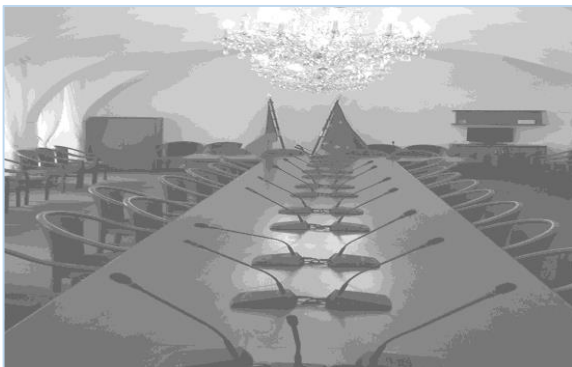

Budoucí podoba obchodní politiky EU a zahraniční investice

Informační podklad ke:

- sdělení Vyrovnaná a progresivní obchodní politika k využití potenciálu globalizace
- doporučení pro rozhodnutí Rady o zmocnění k zahájení jednání o úmluvě o zřízení mnohostranného soudu pro urovnávání sporů z investic,
- doporučení pro rozhodnutí Rady o zmocnění k zahájení jednání o dohodě o volném obchodu s Novým Zélandem,
- doporučení pro rozhodnutí Rady o zmocnění k zahájení jednání o dohodě o volném obchodu s Austrálií,
- návrhu nařízení, kterým se stanoví rámec pro prověřování přímých zahraničních investic do Evropské unie, a
- sdělení Vstřícnost vůči přímým zahraničním investicím a současná ochrana základních zájmů

Podklad k dokumentům Rady č. 12131/17, 12135/17, 12137/17, 12165/17, 12168/17 a 12217/17
leden 2018
zpracovala: Darina Nezkusilová

Obsah:

- Hodnocení z hlediska principu subsidiarity: 4
- Odůvodnění a předmět: 4
- Obsah a dopad:..... 7
- Předpokládaný harmonogram projednávání v orgánech EU:..... 10
- Projednávání ve výboru pro evropské záležitosti PS PČR: 11

AKTUÁLNÍ VYDÁNÍ:	ŘADA: DOKUMENTY EU
Název: Budoucí podoba obchodní politiky EU a zahraniční investice	Typ řady: interní
Zpracoval: Nezkusilová, D.	První vydání řady: říjen 2004
Číslo: Podklad k dokumentům č. 12131/17, 12135/17, 12137/17, 12165/17, 12168/17 a 12217/17	Frekvence vydání řady: nepravidelná
Datum: leden 2018	Zaměření: Informační podklady k dokumentům EU projednávaným VEZ
Klíčová slova:	Jazyk: CZ
Obchodní dohody; prověřování investic; obchodní politika; budoucnost EU; mnohostranný investiční soud	Vydavatel: Kancelář Poslanecké sněmovny, Sněmovní 4, 118 26 Praha 1

PARLAMENTNÍ INSTITUT plní úkoly vědeckého, informačního a vzdělávacího střediska pro Poslaneckou sněmovnu, její orgány, poslance a Kancelář Poslanecké sněmovny, pro Senát, jeho orgány, senátory a Kancelář Senátu. Naše činnosti a produkty uvádíme níže.

Oddělení všeobecných studií	STUDIE Srovnávací studie Analytické studie	ODPOVĚDI NA DOTAZ Stručné odpovědi na dotazy členů Parlamentu	VYBRANÁ TÉMATA Studie zpracované k aktuálním problematikám	MONITORING Vybrané hospodářské měnové a sociální ukazatele	MIGRACE Přehled aktualit v oblasti migrace za vybrané období
	PŘEHLED SZBP Společná zahraniční a bezpečnostní politika EU	EUROZÓNA+ Přehled ekonomických událostí v EU	PODKLADY pro zahraničně politická jednání	PŘEDNÁŠKY pro zahraniční delegace, PS, Senát	
Oddělení pro evropské záležitosti	STANOVISKA kompatibility nevládních návrhů zákonů s právem EU	KONZULTACE k předkládaným vládním návrhům zákonů	DOKUMENTY EU Výběr z aktů a dokumentů EU zaslaných PS	ZPRÁVY Aktuální agenda v Bruselu	PODKLADY pro jednání výboru na mezinárodní úrovni
	INFORMAČNÍ STŘEDISKO Informace o činnosti Poslanecké sněmovny a prohlídky budov	ECPRD Spolupráce s Evropským centrem pro parlamentní výzkum a dokumentaci	PŘEDNÁŠKY pro Poslaneckou sněmovnu, pro školy, veřejnost	INFORMAČNÍ MATERIÁLY o fungování Poslanecké sněmovny, o legislativním procesu	ZÁPISY ze schůzí, seminářů, přednášek, kulatých stolů

SDĚLENÍ

Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů - Vyrovnaná a progresivní obchodní politika k využití potenciálu globalizace
KOM(2017) 492 v konečném znění, kód Rady 12135/17

DOPORUČENÍ PRO ROZHODNUTÍ

Doporučení pro rozhodnutí Rady o zmocnění k zahájení jednání o úmluvě o zřízení mnohostranného soudu pro urovnávání sporů z investic
KOM(2017) 493 v konečném znění, kód Rady 12131/17

DOPORUČENÍ PRO ROZHODNUTÍ

Doporučení pro rozhodnutí Rady o zmocnění k zahájení jednání o dohodě o volném obchodu s Novým Zélandem
KOM(2017) 469 v konečném znění, kód Rady 12165/17

DOPORUČENÍ PRO ROZHODNUTÍ

Doporučení pro rozhodnutí Rady o zmocnění k zahájení jednání o dohodě o volném obchodu s Austrálií
KOM(2017) 472 v konečném znění, kód Rady 12168/17

NÁVRH NAŘÍZENÍ

Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se stanoví rámec pro prověřování přímých zahraničních investic do Evropské unie
KOM(2017) 487 v konečném znění, kód Rady 12137/17
Interinstitucionální spis 2017/0224/COD

SDĚLENÍ

Sdělení Komise - Vstřícnost vůči přímým zahraničním investicím a současná ochrana základních zájmů
KOM(2017) 494 v konečném znění, kód Rady 12217/17

- **Právní základ:**

Článek 218 odst. 3 a 4 Smlouvy o fungování Evropské unie (KOM(2017) 493, KOM(2017) 469, KOM(2017) 472).

Článek 207 odst. 2 Smlouvy o fungování Evropské unie (KOM(2017) 487).

- **Datum zaslání Poslanecké sněmovně prostřednictvím VEZ:**

14. 9. 2017 (KOM(2017) 469, KOM(2017) 472)

20. 9. 2017 (KOM(2017) 493)

25. 9. 2017 (KOM(2017) 494)

26. 9. 2017 (KOM(2017) 492)

17. 10. 2017 (KOM(2017) 487)

- **Procedura:**
Řádný legislativní postup (KOM(2017) 487).
- **Předběžné stanovisko vlády (dle § 109a odst. 1 jednacího řádu PS):**
K návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se stanoví rámec pro prověřování přímých zahraničních investic do Evropské unie, datované dnem 12. října 2017, doručené do výboru pro evropské záležitosti dne 18. října 2018 prostřednictvím systému ISAP.

Ke sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů - Vyrovnaná a progresivní obchodní politika k využití potenciálu globalizace datované dnem 18. října 2017, doručené do výboru pro evropské záležitosti dne 25. října 2018 prostřednictvím systému ISAP.

- **Hodnocení z hlediska principu subsidiarity:**
Návrh je v souladu s principem subsidiarity.
- **Odůvodnění a předmět:**

1. Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů - Vyrovnaná a progresivní obchodní politika k využití potenciálu globalizace

Toto sdělení stručně shrnuje aktuální cíle a dlouhodobé výhledy Komise v oblasti obchodní politiky. V úvodu sdělení představuje Komise své nové návrhy a iniciativy z oblasti obchodní politiky, které doplňují obchodní program EU:

- Návrh na zavedení rámce pro prověřování přímých zahraničních investic přicházejících do EU;
- Doporučení k zahájení jednání o obchodní dohodě s Austrálií;
- Doporučení k zahájení jednání o obchodní dohodě s Novým Zélandem;
- Doporučení pro rozhodnutí Rady o zmocnění k zahájení jednání o úmluvě o zřízení mnohostranného soudu pro urovnávání sporů z investic.

Komise ve sdělení mimo jiné vyjádřila i svůj záměr zveřejňovat doporučení týkající se směrnic pro jednání o obchodních dohodách, což se týká již i dvou výše uvedených dohod s Austrálií a Novým Zélandem. Tento záměr je veden zájmem na transparentnosti a jeho cílem je také umožnění široké veřejné diskuze k plánovaným obchodním dohodám EU.

2. Doporučení pro rozhodnutí Rady o zmocnění k zahájení jednání o úmluvě o zřízení mnohostranného soudu pro urovnávání sporů z investic

Cílem doporučení je zahájit jednání za účelem zřízení soudu pro investice na mnohostranné úrovni. Do dvoustranných investičních dohod a obchodních dohod o volném obchodu bývají zpravidla vkládána ustanovení k ochraně investorů, která jim zajišťují ochranu před nespravedlivým zacházením ze strany hostitelského státu. Účelem těchto ustanovení tedy je chránit investory např. před diskriminací nebo vyvlastněním bez odpovídající náhrady. V současné době se však s vymáháním těchto ustanovení objevují problémy, neboť existující mechanismy pro urovnávání sporů mezi investorem a státem často nejsou dostatečně legitimní, jejich rozhodování není konzistentní či dostatečně transparentní nebo chybí opravné prostředky proti rozhodnutí.

Z tohoto důvodu začala Komise vyvíjet iniciativu ke zřízení mnohostranného investičního soudu, jenž by byl stálý, nezávislý, legitimní, jehož judikatura by byla předvídatelná a proti jehož rozhodnutí by bylo možné se odvolat. Důsledkem zřízení tohoto mnohostranného investičního soudu by bylo, že by institucionalizované dvoustranné systémy soudů pro řešení sporů mezi investorem a státem, aktuálně obsažené v dohodách EU o obchodě a investicích, mohly být dohodou s partnerskými zeměmi nahrazeny přístupem k tomuto mnohostrannému soudu pro investice, který by byl uplatňován i do budoucna v nových obchodních a investičních dohodách EU.

3. *Sdělení Komise - Vstřícnost vůči přímým zahraničním investicím a současná ochrana základních zájmů*

Sdělení je doprovodným dokumentem k návrhu nařízení, kterým se stanoví rámec pro prověřování přímých zahraničních investic do Evropské unie z důvodu bezpečnosti a veřejného pořádku a související mechanismus spolupráce mezi členskými státy.

Komise ve sdělení mimo jiné poukazuje na otevřený investiční režim EU a otevřenost vůči zahraničním investicím zakotvenou v primárním právu. Zároveň však také uvádí, že v posledních několika letech došlo k nárůstu investic do zemí EU ze třetích zemí. Investory přitom často jsou i podniky zcela nebo zčásti vlastněné či kontrolované státem pocházející ze zemí, které na svém území neumožňují stejně otevřený přístup k investicím pro investory se sídlem v EU (např. jsou u nich uplatňovány limity pro nabývání zahraničních majetkových účastí nebo uplatňují překážky investic ve formě nucených fúzí či stanovení povinnosti k převodu technologií). Komise ve sdělení proto vyjadřuje obavy, že zahraniční podniky se mohou pokusit ovládnout kritické technologie, infrastrukturu, vstupy nebo citlivé informace EU. EU zároveň nemá žádný jednotný rámec pro prověřování přímých zahraničních investic, který by byl srovnatelný s prověřovacími mechanismy zavedenými u některých klíčových mezinárodních partnerů EU (např. v Austrálii, Kanadě, Číně, Indii, Japonsku a USA). Vnitrostátní legislativu umožňující prověřovat přímé zahraniční investice z hlediska bezpečnosti a veřejného pořádku má nyní méně než polovina členských států EU.

4. *Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se stanoví rámec pro prověřování přímých zahraničních investic do Evropské unie*

Tímto návrhem nařízení se zřizuje komplexní podpůrný rámec pro prověřování přímých zahraničních investic v EU za účelem předcházení rizik pro bezpečnost nebo veřejný pořádek. Návrh nařízení je v souladu se sdělením Komise „Obchod pro všechny“¹ z roku 2015 a navazuje také na diskusní dokument Komise o využití potenciálu globalizace ze dne 10. května 2017², v němž Komise zdůraznila potřebu zachovat otevřený přístup k zahraničním investicím vzhledem k přínosům, které to přináší, ale zároveň vyjádřila i nezbytnost chránit strategické zájmy EU.

---

¹Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů Obchod pro všechny Cesta k zodpovědnější obchodní a investiční politice, KOM(2015) 497, kód Rady 13111/15;

² Diskusní dokument o využití potenciálu globalizace, KOM(2017) 240 v konečném znění, kód Rady 9075/17;

5. Doporučení pro rozhodnutí Rady o zmocnění k zahájení jednání o dohodě o volném obchodu s Novým Zélandem

a

6. Doporučení pro rozhodnutí Rady o zmocnění k zahájení jednání o dohodě o volném obchodu s Austrálií

Komise dne 13. září zveřejnila dvě doporučení pro rozhodnutí Rady o zmocnění k zahájení jednání o dvou dohodách o volném obchodu – s Austrálií a Novým Zélandem (doporučení bylo vydáno pro každou z dohod samostatně). Obsahem těchto dvou doporučení je stručné shrnutí kontextu jednání o dohodách o volném obchodu a důvodů svědčících pro jejich uzavření.

Dohody o volném obchodu s Austrálií a Novým Zélandem nebudou obsahovat ustanovení o nepřímých zahraničních investicích a o mechanismu pro řešení sporů mezi investorem a státem, jak tomu bylo u některých obchodních dohod uzavřených v minulosti. Tento postup vychází z posudku Soudního dvora EU 2/15 týkajícího se dohody o volném obchodu EU-Singapur ze dne 16. května 2017³, podle něhož jsou nepřímé zahraniční investice a mechanismus řešení sporů mezi investorem a státem ve sdílené pravomoci EU a členských států. Dohody o volném obchodu s Austrálií a Novým Zélandem proto budou obsahovat pouze oblasti ve výlučné pravomoci EU, aby mohly být uzavřeny pouze EU a bez nutnosti ratifikace všemi členskými státy.

Komise spolu s výše uvedenými doporučeními zveřejnila i směrnice pro jednání o dohodě o volném obchodu s Austrálií a Novým Zélandem. Tyto směrnice jsou samostatnými dokumenty, které tvoří vždy přílohu I. k doporučení pro rozhodnutí Rady o zmocnění k zahájení jednání o příslušné dohodě o volném obchodu. Zveřejňování směrnic pro jednání o obchodních dohodách nebylo v minulosti pravidlem. Tento nový postup je v souladu se závazkem Komise ke zvýšení transparentnosti, jenž byl zmíněn i v projevu předseda Komise Jeana Clauda Junckera ke stavu Unie předneseném v Evropském parlamentu dne 13. září 2017.

Směrnice pro jednání byla pro každou dohodu o volném obchodu zveřejněna samostatně, nicméně obsah obou směrnic je v podstatě totožný se dvěma výjimkami. První z nich se týká oblastí veřejných zakázek a reflektuje, že Nový Zéland je stejně jako EU smluvní stranou dohody o vládních zakázkách uzavřené v rámci WTO, zatímco Austrálie teprve zahájila proces přistoupení k této dohodě (v roce 2015). Druhou výjimkou je, že směrnice pro jednání vztahující se k dohodě o volném obchodu s Novým Zélandem obsahuje ustanovení týkající se vládních závazků Nového Zélandu, které souvisejí se Smlouvou z Waitangi⁴.

---

³ Posudek Soudního dvora EU 2/15 týkajícího se dohody o volném obchodu EU-Singapur ze dne 16. května 2017 je dostupný na:
<http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?docid=190727&mode=req&pageIndex=1&dir=&occ=first&part=1&text=&doclang=CS&cid=206688>

⁴ Smlouva z Waitangi byla podepsána dne 6. února 1840 zástupci Velké Británie a maorskými náčelníky z Nového Zélandu. Smlouva ustavuje britského guvernéra Nového Zélandu a uznává maorské vlastnictví země.

- **Obsah a dopad:**

- 1. *Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů - Vyrovnaná a progresivní obchodní politika k využití potenciálu globalizace***

Komise ve sdělení nastiňuje všeobecné principy a cíle obchodní politiky EU, z nichž především vyplývá, že:

- Hájí otevřený obchod zakotvený v multilaterálním obchodním systému založeném na pravidlech;
- Bude spolupracovat s partnery na vybudování otevřených a progresivních pravidel pro obchod odpovídajících podmínkám 21. století;
- Má zájem při otevírání nových trhů sestavit komplexní program vyjednávání na multilaterální i bilaterální úrovni za účelem vzájemného zajištění přístupu smluvních partnerů na své trhy, přičemž za základ obchodních vztahů ve světě považuje mnohostranné závazky EU přijaté v rámci Světové obchodní organizace (WTO);
- Zavázala se k prohlubování obchodních vztahů EU se zeměmi Asie a Latinské Ameriky, které se rychle rozvíjejí.

V souvislosti s výčtem těchto principů a cílů obchodní politiky zdůrazňuje Komise ve sdělení pokrok dosažený v jednáních o dohodách s Mexikem a Mercosurem, zahájení prozatímního uplatňování Komplexní hospodářské a obchodní dohody (CETA) mezi Kanadou a EU a dosažení shody na hlavních prvcích dohody o hospodářském partnerství s Japonskem.

Komise ve sdělení potvrzuje, že obchodní dohody EU výslovně chrání právo vlád na regulaci ve veřejném zájmu, což má být zásadou i pro budoucí jednání o obchodních dohodách a řídí se tím i nový přístup EU k ochraně investic.

Obchodní politika EU podle sdělení usiluje o spravedlivý volný obchod. V souvislosti s otevřením trhů musí být podle Komise zajištěno dodržování pravidel a ochrana základních zájmů EU. Komise v současné době spolupracuje s Evropským parlamentem a Radou na navrhované modernizaci pravidel pro nástroje na ochranu obchodu a na nové metodice antidumpingových výpočtů. Komise vyzývá i k přijetí revidovaného návrhu nástroje pro mezinárodní zadávání veřejných zakázek.

Komise ve sdělení vyjadřuje svůj záměr zřídit poradní skupinu pro obchodní jednání EU, jež by byla složena ze zástupců široké a vyvážené skupiny zúčastněných stran (např. zástupci odborů, organizací zaměstnavatelů či sdružení spotřebitelů). Tento záměr souvisí se zájmem na transparentnosti a inkluzivní tvorbě politik.

- 2. *Doporučení pro rozhodnutí Rady o zmocnění k zahájení jednání o úmluvě o zřízení mnohostranného soudu pro urovnávání sporů z investic***

Doporučení obsahuje návrh Komise na zmocnění k zahájení jednání o mezinárodní smlouvě, kterou by byl zřízen mnohostranný investiční soud. Na jeho základě by bylo přijato rozhodnutí Rady, jež by Komisi opravňovalo k zahájení těchto jednání jménem EU.

Komise bude se zainteresovanými státy o zřízení mnohostranného investičního soudu jednat na půdě Komise OSN pro mezinárodní obchodní právo (UNCITRAL) s tím, že se v této oblasti dají předpokládat jednání trvající několik let. Klíčové prvky mnohostranného soudu pro investice prozatím nebyly na mnohostranné úrovni vyjednány.

Je třeba, aby se na jednáních o mezinárodní smlouvě účastnila jak sama EU, tak i její členské státy, neboť žalovanou stranou z potenciálních investičních sporů může být v některých případech EU jako taková a v jiných naopak jednotlivý členský stát. Vyplývá to z některých již uzavřených obchodních dohod, např. ze Smlouvy o energetické chartě (ECT) a z Komplexní hospodářské a obchodní dohody mezi EU a Kanadou (CETA), jež obsahují ustanovení o tradičním urovnávání sporů mezi investorem a státem a systém soudů pro investice, podle nichž může být v některých případech žalovanou stranou z investičního sporu přímo EU a v jiných členské státy. Z posudku SDEU 2/15⁵ také vyplynulo, že urovnávání sporů mezi investorem a státem patří do sdílené pravomoci (u přímých i nepřímých investic), a to v rozsahu, v jakém členské státy musí v určitých sporech jednat jako žalovaná strana.

3. Sdělení Komise - Vstřícnost vůči přímým zahraničním investicím a současná ochrana základních zájmů

Komise ve sdělení zdůrazňuje potřebu zachování otevřeného přístupu k zahraničním investicím, ale zároveň nutnost přijetí opatření, která zajistí ochranu zájmů investorů z EU ve třetích zemích a zároveň ochrání klíčová aktiva v EU před převzetím ze strany subjektů z třetích zemí vlastněných, kontrolovaných či financovaných státem.

V této souvislosti by mělo být dosaženo následujících cílů:

- Vytvořit rámec pro prověřování přímých investic ze zahraničí do EU z důvodů ochrany bezpečnosti a veřejného pořádku, který však nebude zasahovat do pravomocí členských států;
- Uspadnit spolupráci členských států navzájem a také s Komisí při prověřování některých přímých zahraničních investic;
- Zvýšit transparentnost přímých zahraničních investic s potenciálním dopadem na bezpečnost nebo veřejný pořádek;
- Řešit případy přímých zahraničních investic vzbuzujících obavy ve vztahu k bezpečnosti nebo veřejnému pořádku, které jsou relevantní z hlediska projektů nebo programů EU;
- Zabránit obcházení vnitrostátních mechanismů prověřování přímých zahraničních investic.

4. Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se stanoví rámec pro prověřování přímých zahraničních investic do Evropské unie

Navrhované nařízení členskými státy neukládá zavedení prověřovacího mechanismu pro přímé zahraniční investice. Pouze stanoví základní požadavky, které by takový prověřovací mechanismus měl splňovat v případě, že jej členský stát již má nebo zamýšlí jeho zavedení. Těmito základními požadavky jsou možnost soudní nápravy rozhodnutí, zákaz diskriminace mezi různými třetími zeměmi a transparentnost.

Návrh nařízení zavádí mechanismy pro povinné sdílení informací mezi členskými státy navzájem a s Komisí o přímých zahraničních investicích prostřednictvím sítě kontaktních míst, a to včetně možnosti Komise vydávat v souvislosti s přímými zahraničními investicemi nezávazná stanoviska.

---

⁵ Posudek Soudního dvora EU ve věci dohody o volném obchodu EU-Singapur

Ostatní členské státy také mohou poskytnout své připomínky, mají-li za to, že investice uskutečněná nebo plánovaná v jiném členském státě může mít vliv na bezpečnost nebo veřejný pořádek.

Členské státy, které prověřovací mechanismus pro přímé zahraniční investice nemají, budou přesto povinny Komisi poskytovat informace o přímých zahraničních investicích v určité minimální míře a předkládat každoroční zprávu o přímých zahraničních investicích provedených na jejich území.

5. Doporučení pro rozhodnutí Rady o zmocnění k zahájení jednání o dohodě o volném obchodu s Novým Zélandem

a

6. Doporučení pro rozhodnutí Rady o zmocnění k zahájení jednání o dohodě o volném obchodu s Austrálií

Podle zveřejněných směrnic pro jednání o obchodních dohodách s Austrálií a Novým Zélandem by měly dohody vést k postupné vzájemné liberalizaci přímých investic a obchodu se zbožím a službami mezi smluvními stranami. Dohody mají být v plném souladu s pravidly Světové obchodní organizace (WTO) a mají respektovat cíle udržitelného rozvoje včetně podpory dodržování mezinárodních environmentálních a sociálních dohod. Dohodami by měl být zajištěn také přístup na trhy s veřejnými zakázkami a měly by zahrnovat i aspekty práv duševního vlastnictví významné pro obchod včetně zeměpisných označení. Měl by být posílen i vzájemný dialog smluvních stran a jejich spolupráce na technickém a regulačním rámci.

Věcně směrnice pro jednání pokrývají oblast obchodu se zbožím; obchodu se službami, přímých zahraničních investic a digitálního obchodu; pohybu kapitálu a plateb; práv duševního vlastnictví včetně zeměpisných označení; veřejných zakázek; obchodu a hospodářské soutěže; malých a středních podniků; obchodu a udržitelného rozvoje; energií a surovin; transparentnosti a právních úprav; regulační spolupráce; institucionálních a závěrečných ustanovení a dalších otázek.

Komise reflektuje citlivou povahu některých oblastí. Ve směrnících pro jednání je proto mimo jiné uvedeno, že na nejcitlivější produkty (např. některé zemědělské produkty) by se měla vztahovat zvláštní ustanovení, jako jsou tarifní kvóty, delší přechodná období nebo jiná obdobná opatření.

- **Stanovisko vlády ČR:**

1. Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů - Vyrovnaná a progresivní obchodní politika k využití potenciálu globalizace

Vláda ČR představení ambiciózní agendy obchodní politiky vítá. Otevřený obchod považuje za nástroj pro rozvoj ekonomiky ČR. Ve svém stanovisku vláda ČR přivítala prozatímní provádění dohody CETA a uvítala i jednání o dohodě s Japonskem. Vítá také rozšiřování obchodních partnerů EU. V případě Mercosuru však zmiňuje citlivost oblasti zemědělství a uvádí, že k vyjednávání je nutno přistupovat komplexně. Transparentnost při jednáních o obchodních dohodách vnímá vláda ČR jako důležitou, ale nepovažuje za vhodné jednostranné zveřejnění návrhů směrnic pro jednání o obchodních dohodách s Austrálií a Novým Zélandem, jež Komise učinila bez konzultace s členskými státy.

S rozdělováním dohod o volném obchodu na obchodní a investiční část může vláda ČR souhlasit za podmínek, na nichž se členské státy shodnou. V případě obchodních dohod, o nichž v současnosti probíhá jednání, však vláda ČR preferuje zachování přístupu v souladu se směrnicí pro jednání.

Dopady na právní řád a rozpočet

Sdělení není legislativní akt, proto nemá přímý dopad na rozpočet ani právní řád ČR.

2. Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se stanoví rámec pro prověřování přímých zahraničních investic do Evropské unie

Vláda ČR s návrhem nařízení v obecné rovině souhlasí. Možnost prověřovat přímé zahraniční investice z důvodu ochrany bezpečnosti a veřejného pořádku považuje v obecné rovině za legitimní. Uvědomuje si rizika spojená s některými přímými zahraničními investicemi, zejména těmi, které nejsou učiněny na tržních základech a činí je např. podniky ovládané cizími státy. Nařízení však musí být v souladu se závazky ČR i EU vůči třetím zemím.

Tato právní úprava se však nesmí stát prostředkem pro uzavírání trhu pro zahraniční investice a musí být v souladu s liberální obchodní politikou EU. Vláda ČR oceňuje, že návrh nařízení nezakládá povinnost zavedení přezkumných mechanismů. Má však za to, že je třeba vyjasnit rozsah informační povinnosti pro členské státy, jež nemají zaveden přezkumný mechanismus tak, aby na ně nebyla kladena nadměrná administrativní zátěž. Vláda ČR proto bude ve vyjednávání usilovat o to, aby informační povinnost pro členské státy, které přezkumný mechanismus nemají, byla minimalizována. Z hlediska prevence vzniku nadměrné administrativní zátěže je třeba věnovat pozornost i zřízení a fungování národního kontaktního místa.

Stanoviska vlády ke zbývajícím dokumentům nejsou ke dni zpracování tohoto podkladového materiálu k dispozici.

Dopady na právní řád a rozpočet

Určité náklady budou spojeny se zřízením národního kontaktního místa. Pravděpodobně bude nutná změna některých právních předpisů za účelem umožnění sběru požadovaných informací a jejich sdílení s Komisí a ostatními členskými státy.

• **Předpokládaný harmonogram projednávání v orgánech EU:**

V Evropském parlamentu byl návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se stanoví rámec pro prověřování přímých zahraničních investic do Evropské unie, přidělen výboru pro mezinárodní obchod (INTA) jako gesčnímu výboru. První výměna názorů v gesčním výboru proběhla dne 25. září 2017. Zpravodajem byl určen Franck Proust (EPP, Francie). O stanovisko byly dále požádány výbor pro průmysl, výzkum a energetiku (ITRE), výbor pro právní záležitosti (JURI), výbor pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci (LIBE), výbor pro hospodářství a měnu (ECON) a výbor pro zahraniční věci (AFET). Výbory pro právní záležitosti (JURI) a pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci (LIBE) se rozhodly své stanovisko nevyjádřit. V Radě EU se návrhem nařízení zabývá Pracovní skupina pro obchodní otázky (WPTQ), která návrh naposledy projednávala dne 10. ledna 2018, kdy proběhla debata především o rozsahu působnosti návrhu a o definicích. Debata bude pokračovat na zasedání pracovní skupiny dne 23. ledna 2018. Další harmonogram projednávání návrhu v orgánech EU dosud není znám.

Doporučení pro rozhodnutí Rady o zmocnění k zahájení jednání o úmluvě o zřízení mnohostranného soudu pro urovnávání sporů z investic bylo v Evropském parlamentu přiděleno výboru pro mezinárodní obchod (INTA) jako gesčnímu výboru. O stanovisko byl požádán výbor pro hospodářství a měnu (ECON). Další harmonogram projednávání návrhu v orgánech EU dosud není znám.

Pokud se jedná o Doporučení pro rozhodnutí Rady o zmocnění k zahájení jednání o dohodě o volném obchodu s Novým Zélandem a s Austrálií, je cílem Komise dokončit jednání o obchodních dohodách s Austrálií a s Novým Zélandem do konce jejího mandátu v roce 2019. Po ukončení jednání bude k uzavření dohody nezbytné získat ještě souhlas Evropského parlamentu. Evropský parlament prozatím přijal Usnesení o zahájení jednání o dohodě o volném obchodu s Austrálií a Novým Zélandem ze dne 25. února 2016⁶. Směrnicemi pro jednání o obchodních dohodách s Austrálií a Novým Zélandem se v Evropském parlamentu zabývá výbor pro mezinárodní obchod (INTA). Tento výbor přijal zprávy o směrnicích pro jednání dne 12. října 2017. O stanovisko byl požádán také výbor pro zemědělství a rozvoj venkova (AGRI); toto stanovisko bylo poskytnuto dne 5. října 2017. Evropský parlament následně přijal usnesení obsahující doporučení Evropského parlamentu Radě týkající se navrhovaného mandátu k vyjednávání pro obchodní jednání s Austrálií a zvláště usnesení obsahující doporučení Evropského parlamentu Radě týkající se navrhovaného mandátu k vyjednávání pro obchodní jednání s Novým Zélandem⁷, obě usnesení ze dne 26. října 2017. Projednávání v Evropském parlamentu bylo tímto dokončeno.

Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů - Vyrovnaná a progresivní obchodní politika k využití potenciálu globalizace není legislativním aktem. Hlavní myšlenky dokumentu byly zmíněny předsedou J-C. Junckerem při projevu na plenárním zasedání Evropského parlamentu dne 13. září 2017. Sdělení bude projednáno v Evropském parlamentu. Bylo přiděleno výboru pro mezinárodní obchod (INTA) jako gesčnímu výboru. Vzhledem k tomu, že se jedná o nelegislativní akt, nebude na úrovni EU probíhat legislativní proces.

Sdělení Komise - Vstřícnost vůči přímým zahraničním investicím a současná ochrana základních zájmů bude projednáno v Evropském parlamentu. Bylo přiděleno výboru pro mezinárodní obchod (INTA) jako gesčnímu výboru. Vzhledem k tomu, že se jedná o nelegislativní akt, nebude na úrovni EU probíhat legislativní proces.

- **Projednávání ve výboru pro evropské záležitosti PS PČR:**

Výbor pro evropské záležitosti PS PČR projednal dokumenty dne 31. 1. 2018 a usnesením č. 18 přijal tyto závěry:

---

⁶ Usnesení Evropského parlamentu o zahájení jednání o dohodě o volném obchodu s Austrálií a Novým Zélandem ze dne 25. února 2016 je dostupné zde: <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+TA+P8-TA-2016-0064+0+DOC+XML+V0//CS>

⁷ Usnesení Evropského parlamentu obsahující doporučení Evropského parlamentu Radě týkající se navrhovaného mandátu k vyjednávání pro obchodní jednání s Novým Zélandem ze dne 26. října 2017 je dostupné zde: <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+TA+P8-TA-2017-0420+0+DOC+XML+V0//CS>

Výbor pro evropské záležitosti:

1. **bere na vědomí** Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů - Vyrovnaná a progresivní obchodní politika k využití potenciálu globalizace, KOM(2017) 492 v konečném znění, kód Rady 12135/17;
2. **podporuje** rámcovou pozici vlády ze dne 18. října 2017 ke Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů - Vyrovnaná a progresivní obchodní politika k využití potenciálu globalizace, KOM(2017) 492 v konečném znění, kód Rady 12135/17;
3. **bere na vědomí** Doporučení pro rozhodnutí Rady o zmocnění k zahájení jednání o úmluvě o zřízení mnohostranného soudu pro urovnávání sporů z investic, KOM(2017) 493 v konečném znění, kód Rady 12131/17;
4. **podporuje** rámcovou pozici vlády ze dne 19. ledna 2018 k Doporučení pro rozhodnutí Rady o zmocnění k zahájení jednání o úmluvě o zřízení mnohostranného soudu pro urovnávání sporů z investic, KOM(2017) 493 v konečném znění, kód Rady 12131/17;
5. **bere na vědomí** Doporučení pro rozhodnutí Rady o zmocnění k zahájení jednání o dohodě o volném obchodu s Novým Zélandem, KOM(2017) 469 v konečném znění, kód Rady 12165/17;
6. **podporuje** rámcovou pozici vlády ze dne 26. ledna 2018 k Doporučení pro rozhodnutí Rady o zmocnění k zahájení jednání o dohodě o volném obchodu s Novým Zélandem, KOM(2017) 469 v konečném znění, kód Rady 12165/17;
7. **bere na vědomí** Doporučení pro rozhodnutí Rady o zmocnění k zahájení jednání o dohodě o volném obchodu s Austrálií, KOM(2017) 472 v konečném znění, kód Rady 12168/17;
8. **podporuje** rámcovou pozici vlády ze dne 24. ledna 2018 k Doporučení pro rozhodnutí Rady o zmocnění k zahájení jednání o dohodě o volném obchodu s Austrálií, KOM(2017) 472 v konečném znění, kód Rady 12168/17;
9. **bere na vědomí** návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se stanoví rámec pro prověřování přímých zahraničních investic do Evropské unie, KOM(2017) 487 v konečném znění, kód Rady 12137/17;
10. **podporuje** rámcovou pozici vlády ze dne 12. října 2017 k návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se stanoví rámec pro prověřování přímých zahraničních investic do Evropské unie, KOM(2017) 487 v konečném znění, kód Rady 12137/17;
11. **bere na vědomí** Sdělení Komise - Vstřícnost vůči přímým zahraničním investicím a současná ochrana základních zájmů, KOM(2017) 494 v konečném znění, kód Rady 12217/17.